

**8B011-Педагогика және психология
(6D010300-Педагогика және психология) мамандығы бойынша
философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін жазылған**

Айтуарова Азиза Малдыбаевнаның

**«Жоғары оқу орындары студенттерінің оқырмандық мәдениетін дамыту»
тақырыбындағы диссертациялық зерттеуіне ғылыми кеңесшінің**

ПІКІРІ

Ақпараттық қоғамдастықта цифрлық технологиялардың өсуі мен дамуының жалпы аясында білім беру саласындағы зерттеушілер барлық жас топтары арасында оқуға деген қызығушылықтың төмендеуін жалпы проблема ретінде, әсіресе бұл проблема жастарда өткір көрінеді. Қоғамның дамуы мен кәсіби қызмет тұрғысынан оқудың үлкен рөлі - бұл білім мен мәдениеттің өзара әрекеттесу арналарының бірі болып табылатын оқу.

Еуропа елдерінде жүргізілген зерттеулер тек білім беру жүйесінде ғана емес, сонымен бірге өмірде де оқу мен жетістіктің арасындағы байланысты анықтады, өйткені оқу қазіргі мәдениеттің бөлігі ғана емес, сонымен бірге сәтті өмірдің маңызды факторы екендігі дәлелденді. Оқуға қатысу PISA оқу нәтижелерін анықтайтын айнымалылар арасында үшінші маңызды фактор болды. Бұл оқырмандық мәдениетті дамыту мәселесін мемлекеттік деңгейге көтереді. Аталмыш мәселелер тез әрі жылдам өзгерісті талап етеді, әсіресе заманауи студент жастардың оқырмандық мәдениетін дамыту аясында.

Осы тұста 2022 жылғы 16 наурызында Қазақстан Республикасының Президенті Қасым -Жомарт Тоқаевтың «Жаңа Қазақстан: жаңару мен жаңғыру жолы» Қазақстан халқына Жолдауында: «Мақсатқа жету үшін мемлекеттік аппаратты жаңарту немесе кадрлық ауыс-түйіс жасау жеткіліксіз. Өзгерісті әрқайсымыз өзімізден бастауымыз керек. Әрбір адам және бүкіл қоғам жаңғыруы қажет. Құндылықтарымыз түбегейлі жаңаруға тиіс» деп нақтылаған.

Жоғарыда айтылғандарға сәйкес Айтуарова Азизаның ұсынып отырған - студенттердің оқырмандық мәдениетін дамыту мәселесі жаңа әрі өзекті.

Докторант Азиза Айтуарова зерттеу барысында келесідей нәтижелерге қол жеткізген:

- ЖОО студенттерінің оқырмандық мәдениетін дамытудың теориялық-әдіснамалық негіздері отандық және шетелдік ғалым зерттеушілер еңбектерін талдауымен айқындалған;
- ЖОО студенттерінің оқырмандық мәдениетінің құрылымы мен мазмұны анықталған;
- студенттердің оқырмандық мәдениетін дамытудың құрылымдық-мазмұндық моделі құрастырылған;
- студенттердің оқырмандық мәдениетін дамытуды педагогикалық қамтамасыз ету үшін *Кешенді бағдарлама* әзірленіп, тиімділігі экспериментте тексерілген: «Болашақ педагогтың оқырмандық мәдениетін дамыту» элективті курсы; «Оқырман шеберханасы» клубының жұмысы; «Кітапты жылжыту менеджменті» жобасын әзірлеу; «Кітап – табысқа апарар жол» пікірсайысы; «Оқитын педагог», «Оқу көшбасшысы» байқауы, Буккроссинг интернет жобасы.

Докторант Айтуарова Азиза диссертациясында жүйелілік, бірізділік, тұтастық сияқты ғылыми қағидаларға сүйеніп, зерттеу жұмысында ғылыми аппарат пен зерттеу мазмұнын логикалық байланыста, ішкі бірлікті сақтап баяндаған.

Айтуарова Азизаның ұсынылып отырған докторлық диссертацияның негізгі ұстанымдары, нәтижелері, тұжырымдары мен қорытындысы 14 еңбекте жарияланды және 2 авторлық құқықпен қорғалатын объектілерге құқықтардың мемлекеттік тізілімге мәліметтерді енгізу туралы куәлік алынды. Соның ішінде 1 Scopus базасына енген және 1 шетелдік журналда, 3 мақала ҚР БЖҒМ Білім және ғылым саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті ұсынған ғылыми басылымдарда, 1 оқу-әдістемелік құрал және 1 әдістемелік құрал әзірленіп, 7 халықаралық ғылыми конференциялар жинақтарында көрініс тапқан.

Жоғарыда айтылғандарды қорытындылай келе, аталмыш докторлық диссертацияның орындалу деңгейі, теориялық және практикалық маңыздылығының докторлық диссертацияларға қойылатын талаптарға сәйкестігін негізге ала отырып, Айтуарова Азиза Малдыбаевнаның «Жоғары оқу орындары студенттерінің оқырмандық мәдениетін дамыту» тақырыбындағы диссертациялық жұмысын 6D010300 - Педагогика және психология мамандығы бойынша (PhD) Философия докторы дәрежесін алу үшін көпшілік алдында ашық қорғауға ұсынуға болады.

Ғылыми кеңесші:
педагогика ғылымдарының
докторы, профессор

